

MOZGÁSSÉRÜLT A BUDAPESTI UTCÁN.
Fokozott kontroll

Érthető a megélnékült kereslet, dobta vissza a kormány térfelére a labdát az Orvostechikai Szövetség, hiszen a rezsicsökkentés következtében némi szabadon elkölthető jövedelemhez jutottak a háztartások. Azok is kiváltották a korszerűbb, de drágább kötszert, akiknek eddig nem volt rá pénzük, másutt a család összedobta a nagypapának a hipermodern hallókészülék árát. A lehetséges szezonális hatásról sem szabad elfeledkezni, sorolta a szerinte szóba jöhető okokat a szövetség a miniszeri biztosnak küldött válaszában. Enyhe volt a tél, nem csúszott az út, így a mozgásérültek is eljutottak a szakorvoshoz, hogy a szükséges segédeszközt felírassák.

Az is éreztethette a hatását – különösen a kötszerek esetében –, hogy a kórházak túlnyomó többsége erősen eladósodott, lejárt tartozásuk állománya a becslések szerint már a 70 milliárd forintot is megközelítheti. Ezért aztán a beteggel hozzák be azokat a segédeszközöket – olykor a gyógyszert is –, amelyet a szállítók már nem hajlandók hitelbe adni. Közrejátszik a kereslet megugrásában a társadalom elöregedése is: a több időskorú kiterjedtebb egészségügyi ellátást igényel. Hasonló egyenlet azonban felállítható a finanszírozó teendőit felsoroló kiskatéban is. E szerint, ha váratlanul és jelentősen megnő a támogatásra kifizetett összeg, érdemes szétnézni a marketingeszközök széles skáláján játszó forgalmazók, a kiemelkedően sok és drága gyógyászati segédeszközt felíró orvosok háza táján is. ■

Szakképzés: megújulás előtt

Az elvárnál rosszabb képességű tanárok oktatnak az átlagosnál gyengébb képességű diákokat, akik ezek után, nem meglepő módon, jövedelmező állás helyett döntően munkanélküliséggel kénytelenek szembesülni – ez a lesújtó kép rajzolódik ki a Magyar Gazdasági és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézetének (GVI) a szakképzés elmúlt 10–15 évről szóló elemzéséből. Mindezek után nem lehet csodálkozni azon, hogy az EU-átlagnál jóval kevesebben szereznek szakmát Magyarországon a középfokú oktatás során, miközben a munkaerőpiacon nagy szükség lenne a jól képzett szakmunkásokra.

A szakiskolások helyzetéről a tavalyi kompetenciamérések is siralmas képet festenek. A szakmát tanuló tizedikesek teljesítménye nemcsak a velük egykorú gimnazistákétól és szakközépiskolásokétól marad el, de átlagpontszámuk még a hatodikosokét sem éri el. Vagyis egy részük olyan feladatokat sem tud megoldani, amelyek elvileg a négy évvel fiatalabbaknak sem okozhatnának gondot.

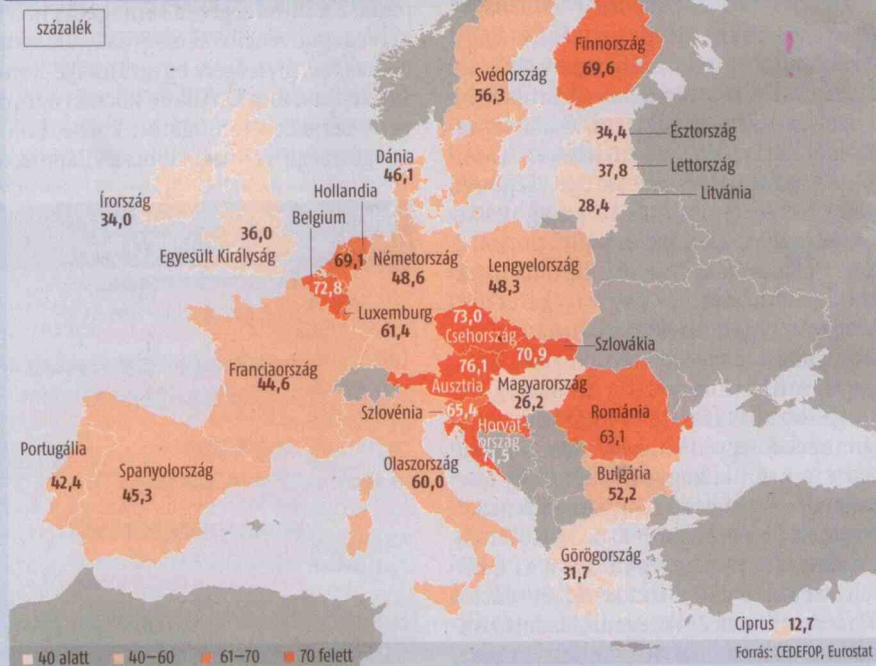
A rossz iskolai teljesítmények egyik oka minden bizonnyal abban keresendő, hogy a szakiskolákban a legmagasabb a pedagógiai képzettség nélküli oktatók aránya. A GVI kutatása szerint részben emiatt nemhogy javulna, hanem egyenesen csökken a szakképzésben tanulónak a korábbi tanulmányaik során szerzett tudása, és gyenge a szakképzés minősége. S bár a szakiskolákban jóval kisebbek az elvárások, magas az évismétlésre bukottak és a lemorzsolódók,

vagyis az iskolát idő előtt elhagyók aránya is. A GVI összegzése szerint a szakiskolát választók rendszerint a szülei példáját követik, vagyis a legnagyobb arányban a szakmunkás végzettségű szülők gyermekei lépnek erre az útra. Emiatt a „szakiskolákban koncentrálnak a társadalmi kirekesztődés veszélyének kitétt tanulók”. Az adatok szerint a középfokú iskolák közül a szakiskolákba jár a legtöbb hátrányos helyzetű gyermek, s jellemzően roma tanulók választják ezt a képzési formát.

Részben ez lehet az oka a szakmunkások iránti munkaerő-piaci keresletnek is, hiszen a roma munkavállalókat gyakran inkább nem veszik fel a munkáltatók. Így hiába nagyobb a szakiskolai kibocsátás a keresletnél, mégis hiány van szakképzettekből. Persze az is fontos, hogy a szakiskolákban kikérültek nem megfelelően képzettek, a munkáltatók igényei jóval magasabbak, mint az éppen végzetek tudása vagy a technológiai változásokhoz való alkalmazkodóképessége.

Minderre egyre sürgetőbb volt megoldást találni, s a kamara közreműködésével a kormány bevezette a Németországban meghonosodott duális rendszerű szakképzést. A használható szakmához és tudáshoz, s ezáltal munkához juttatás céljára hivatkozva alakították át a szakiskolai rendszert, ám a változások csak évek múltán lesznek értékelhetőek. A GVI modellszámításai alapján a kutatók úgy vélik, 2020-ig várhatóan nem változik érdemben a szakiskolai végzettségűek aránya a népességen belül.

Szakképzésben részesülők aránya a középfokú oktatásban

hvg@hvg.hu

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, szerkesztve, illetve illusztrálva közölje.
A közölt levelek tartalmával a szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet.

Békavédaráló

HVG, 2014. JÚNIUS 21.

A budapesti 1-es villamos Árpád híd pályáján az átadás után egy hónappal tapasztalt hibákról a BKK közleménye alapján mint „a frissen beépített sínuszalak anyaghibájáról” írnak. A gyártómű és egyúttal a szállító képviselőjeként kijelentem, hogy vasúti sínjeinkre minőségi kifogás ezúttal sem érkezett; a kötött pályán haladó járművek kerekei, habár többnyire hengerelt síneken közlekednek, számos más szerkezeti elem is áthaladnak. Hengerművünk több mint húsz éve beszállítója hazánk nagyvasúti és városi közlekedési projekteinek, termékeink e vonal rekonstrukciójánál is maximálisan megfeleltek a beruházó és a kiíró által megfogalmazott műszaki követelményeknek és a vonatkozó szabványoknak.

TÖMÖR RÓBERT, VOESTALPINE
HUNGÁRIA KFT. (BUDAPEST)

Fülöp herceg: a spanyol trónra született

HVG, 2014. JÚNIUS 14.

Kontúr rovataiban megjelent írásuk az elmúlt hetekben más lapokban megjelent (sokszor hosszabbra sikerült) cikkekhez képest pontos információkkal ismerteti meg az olvasót, és lényegretörően fogalmaz, kerülve a bulvárhangvételt. Egyetlen pontosítást érdemes tenni: a 9 éves Eleonóra hercegnő, a nagyobbik királyleány, a királyi beiktatás pillanatától a min-denkori spanyol trónörökösnek járó Asturias hercegnője címet viseli. A Cantabria és Galícia között elhelyezkedő Asturiast egyébként a legspanyolabb tartománynak tartják, mivel a VIII. században első királya, Don Pelayo sikeres csatát vívott az arab hódítókkal szemben, s elérte, hogy az Ibériai-félszigeten Asturias keresztény fennhatóság alatt maradt. A cikkben említett zaragozai katonai akadémia a spanyol szárazföldi haderő nagy múltú kiképző intézménye, amelynek elődjét 1340-ben hozták létre.

MAJOR SÁNDOR (SZENTENDRE)

Szakképzés: megújulás előtt

HVG, 2014. JÚNIUS 28.

Pályakép rovataiban a Magyar Gazdasági és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézetének (GVI) elemzése alapján igen sívár kép alakul ki a hazai szakképzésről. Ehhez nagyon sokat nem lehet hozzátenni, hiszen tény, hogy még azok a diákok is, akik elvégzik a szakiskolát, gyakran rosszul kép-zettek, alacsony a munkamoráljuk, s olykor életviteli problémákkal is küszködnek. Azzal a megállapítással azonban nem értek egyet, hogy az érintett intézményekben az „elvártnál rosszabb képességű” tanárok dolgoznak, így a kialakult helyzet nekik tulajdonítható. Személy szerint minden tisztelem ezeké a tanároké, akiket – a BME Műszaki Pedagógia Tanszék tanáraként szerzett tapasztalataim alapján – nem neveznék rosszabb képességűeknek. Kirívóan alacsony társadalmi és anyagi megbecsülés mellett, nagyon minimális támogatással küszködnek az alapkész-ségekkel (írás, olvasás, matematika) is csak korlátozottan rendelkező diákjaikkal. Az alapkész-ségekben mutatkozó hiányosságok pótlá-sára a lehetőség minimális, hiszen a szakiskolásoknak heti 12 közis-me-reti órájuk van: öt testnevelés, kettő idegen nyelv, és összesen heti öt órában tanulhatnak matematikát, magyart, természettudományt, és történelmet. A szakiskolai tanterv-ben az informatika egyáltalán nem szerepel. A szóban forgó pedagó-gusoknak nincs megfelelő tananyaguk

a szakmai ismeretek és a szaknyelv oktatásához sem. Jól szervezett továbbképzésekkel nagyban javítható lenne a helyzet, amennyi-ben a munkavállalóknak lennének a tanuláshoz szükséges alapkész-ségeik és motivációik. A munkáltató számára pedig – és itt nem a külföl-di tulajdonban lévő nagyvállalatok-ról van szó – kifizetődónek kellene lennie a munkavállalók beisko-láztatásának. Ehhez persze forrást kellene találni a képzés finanszí-rozására. A cikk hivatkozik a CEDEFOP és az Eurostat adataira, amelyek szerint hazánkban – a környező országokhoz képest – nagyon ala-csony a középfokú oktatás keretei között szakképzésben részesülő diákok aránya. A szülők nagy része arra törekszik, hogy gyermekét hat-vagy nyolcosztályos gimnáziumba járassa, pedig az így beiskolázott gyerekek többségének bizonyosan szakközépiskolában vagy szak-iskolában lenne a helye. Cikkük kifogásolt megállapításával azért sem érthetek egyet, mert innen már csak egy lépés a szakoktatók és a szakmai tanárképzés kikiáltása bűnbaknak. Önmagában egyéb-ként a duális képzés sem fog áttörést hozni. A külső képzőhelyen (cégek-nél) eltöltött gyakorlati idő valóban jelentős mértékben hozzájárulhat a szakma hatékony elsajátításához. De a hazai cégek mintegy öt száza-léka tart csak fenn tanműhelyt! Igaz, a kormányzat a duális szakképzés fejlesztésére 2014 és 2020 között 50 milliárdot szán uniós forrásokból.

VIDÉKINÉ REMÉNYI JUDIT

EGYETEMI DOCENS (BUDAPEST)

D. Nagy Béla 1928–2014

Papíron soha nem volt a HVG munkatársa, de a címlapkészítő stáb grafikusaként az „ösidőktől” kezdve hozzánk tartozott. Részes azoknak a sikereknek, amelyek legendássá tették az újság címlapjait, és kitüntették az ezekért 1999-ben megítélt Pulitzer-emlékdíjjal. Tanulhattunk tőle: mindent elsőprő jókedvet, pontosságot és olyan önfeláldozó ügyszeretetet, amely megrendült egészségi állapota ellenére a legutóbbi időkig is minden héten behozta őt a szerkesztőségbe. Nemrég múlt 86 éves. Azt hittük, örökké velünk lesz, de örökre velünk marad.

HVG
GAZDASÁGI, POLITIKAI HÍRMAGAZIN
FŐSZERKESZTŐ:

VASS PÉTER

1979–1988 VINCE MÁTYÁS

1988–2005 LIPOVECZ IVÁN

2005–2009 RÉTI PÁL

FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:

JAKUS IBOLYA, JUHÁSZ GÁBOR

OLVASÓSZERKESZTŐ:

MUCK TIBOR, PETŐ ANDRÁS

MŰVÉSZETI VEZETŐ:

CSÉVE GÁBOR

KÉPSZERKESZTŐ:

KISS-KUNTERT ÁRPÁD

KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÓ: FÖLDVÁRI SZUSZA (Bécs),

WEYER BÉLA (Berlin)

VEZETŐ SZERKESZTŐ: DOBSZAY JÁNOS, JAKUS

IBOLYA, JUHÁSZ GÁBOR, NAGY GÁBOR

FŐMUNKATÁRS: BABUS ENDRE, FARKAS ZOLTÁN,

ILLENYI BALÁZS, RÁDI ANTÓNIA,

SCHWEITZER ANDRÁS

MUNKATÁRS: BALÁZS SZUSZANNA, BEDŐ IVÁN,

CSABAI KÁROLY, FAZEKAS ISTVÁN, GÁTI JÚLIA,

G. TÓTH ILDA, GYENIS ÁGNES, KELEMEN ZOLTÁN,

KERESZTES IMRE, LINDNER ANDRÁS, MURÁNYI

GÁBOR, NÉMETH ANDRÁS, PÁLMAI ERIKA, RÁCZ

TIBOR, RIBA ISTVÁN, STILLER ÁKOS, TÁLAS ANDREA,

TÓRY GERGELY, VITÉZ F. IBOLYA

TÖRDELÉS: HVG Press Kft.

GRAFIKA: BÁLINT VIRÁG, SOMODI ANDRÁS

LAPTERV: VARGHA BALÁZS (Stalker Studio)

KORREKTOR: MARKWARTH ÁGNES, TOMKA ESZTER

DOKUMENTÁCIÓ: PUSZTA DÓRA

KIADJA A HVG KIADÓ ZRT.

FELELŐS KIADÓ: SZAUER PÉTER vezérigazgató

KIADÓHIVATAL ÉS SZERKESZTŐSÉG:

1037 Budapest, Montevideo utca 14.

Levél cím: 1300 Budapest 3, Pf. 20.

Telefon: 436-2000 Fax: 436-2010, 436-2011

E-mail: hvg@hvg.hu

KERESKEDELMI IGAZGATÓHELYETTES:

MIKLÓSI ZOLTÁN

HÍRDETÉSFELVÉTEL:

1037 Budapest, Montevideo utca 14.

Telefon: 436-2020, 436-2000 Fax: 436-2089

E-mail: hirdet@hvg.hu

LAPTERJESZTÉS ÉS MARKETING: TÓBIÁSI ANDREA

E-mail: ugyfelszolgalat@hvg.hu

ELŐFIZETÉSI INFORMÁCIÓ: 436-2045

KLUBKÁRTYA-INFORMÁCIÓ: 436-2050

NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS: HVG Press Kft.

VEZETŐ: TÓTH PÉTER, telefon: 436-2070

NYOMTATÁS, FELDOLGOZÁS:

Ipress Center Hungary Kft.,

2600 Vác, Nádas utca 6.

FELELŐS VEZETŐ: LAKATOS IMRE

ügyvezető igazgató

www.ipresscenter.hu

INDEX: 25385 - ISSN: 1217-9647

Előfizetésben terjeszti a HVG Kiadó Zrt.

és a Magyar Posta Zrt.

Előfizethető a Kiadónál, a Magyar Posta Zrt.

Központi Hirlapirodánál (postacím: 1900 Bu-

dapest), az ország bármely postáján, a hírlapot

kézbesítőknél, valamint megrendelhető:

e-mailen: hirlapeloizetes@posta.hu

és telefonon 06-80/444-444.

Árusításban terjeszti a Lapker Zrt.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Negyedév 6720 Ft, fél év 12 750 Ft,

egész év 22 680 Ft.

A kiadó a lap bármely részének másolásával,

terjesztésével, a benne megjelent adatok

elektronikus tárolásával és feldolgozásával

kapcsolatos minden jogot fenntart.

A HVG-ben megjelent minden szerzői mű (cikk,

fotó, táblázat, grafika) csak a kiadó előzetes

írásbeli vagy elektronikus dokumentumba fo-

glalt engedélyével tehető hozzáférhetővé, illetve

másolható a nyilvánosság számára

a sajtóban. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló

1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében

foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

A HVG szerkesztősége a Főszerkesztők Fóruma

által kidolgozott és elfogadott Etikai irányelvek

szerint végzi a munkáját.

MATESZ print-audit

Kiadványunk példányszámát a Matesz hitelesíti